

Виховна година на тему:
*«Чорнобиль – горе України,
її незагоєна рана»*

Підготувала:
Дерев'янко Ю.О.

Мета:

ознайомити учнів з однією із трагічних сторінок України, розкрити наслідки трагедії, ознайомити з тими заходами, які приймає уряд України з метою запобігання подібного лиха.

Обладнання:

газетні та журнальні статті, плакати.

Інформацію готують три групи учнів, які заздалегідь працюють над відповідними завданнями:

- 1 група - Чорнобильська трагедія - одна з найбільших трагедій світу.
- 2 група - Дії уряду Української держави, що стосуються цієї події.
- 3 група - Література і публіцистика про Чорнобильську трагедію.

Хід заходу

1. Вступне слово вчителя:

26 квітня — це найтрагічніша дата в історії нашого народу. Адже цього дня 1986 року сталася жахлива подія - вибух атомного реактора на Чорнобильській АЕС. Цей трагічний випадок старалися замовчати перед світом, але страшна радіація, яку вітер поніс на північ, стурбувала шведські, фінські та норвезькі урядові кола, які почали бити тривогу і ставити запитання Москві. Проте відповіді на них не було ще два з половиною дні.

Не знали про катастрофу і люди в Україні, які вийшли в Києві на першотравневу демонстрацію, відпочивали з дітьми на природі, садили картоплю на городах.

Пам'ять знову і знову повертається до тієї страшної дати, коли жменька пожежників під керівництвом лейтенантів внутрішньої служби Володимира Правика та Віктора Кібенка через чотири хвилини після аварії вступили в жорстокий і смертельний поєдинок з розбурханою атомною стихією. Більш конкретно про цю подію розкажуть нам учні нашого класу.

2. Повідомлення учнів першої групи.

Учень 1:

Вибух стався о 1 год 24 хв. Ніхто не підозрював, що вибухнуло і загорілося атомне паливо. Володимир Правик кинув свій загін на дах палаючого машинного залу, де були турбіни і звідки йшли кабелі високовольтних ліній. Ці герої першими в світі гасили небезпечно атомне полум'я. Через 20 хвилин їм на допомогу прийшов командир воєнізованої пожежної частини Леонід Телятников. Він згодом напише: *«...зруйновано апаратне відділення. Горить покриття блоку на висоті від 12 до 71,5 метра. По зовнішній драбині я піднявся на дах машинного залу. Хлопці чаділи від їдкого диму, чоботи вгрузали в кип'ячий бітум».*

Учень 2:

За кілька хвилин після пожежі прибули на поміч пожежники з Чорнобиля. Вони ставили свої машини навколо палаючого реактора, не мали ніякого захисного одягу. Голіруч шлангами лили воду в розжарене черво атомного монстра. Вода ця миттю розкладалась на кисень і водень, що ще більше виносило радіацію назовні. Після вибуху реактора всю вимірювальну

апаратуру на АЕС зашкалило. Приладів для вимірювання радіації не було. У цю страшну ніч у Прип'яті в лікарні працювали лікар Валентина Білокінь та фельдшер Олександр Скачок.

Учень 3:

О 4 год 50 хв пожежу було локалізовано. Опромінених пожежників відвезли в Москву. Московські лікарі з допомогою американського лікаря доктора Гейла провели операції з пересадки кісткового мозку. Але й це не допомогло. За 20 кілометрів від Москви на Читинському цвинтарі поховано 33 українці. Серед них Володимир Правик, Віктор Кібенюк, Володимир Тишура, Микола Вашук, Володимир Ігнатенко, вдячна пам'ять про яких буде вічною, бо тільки завдяки цим героям вдалося скоротити масштаби аварії, попередити вибух ще одного реактора.

Учень 4:

Володимир Правик першим зробив крок назустріч атомній біді і борюся з нею, поки не знепритомнів. Залишились його мати, донечка, дружина, друзі. І листи, багато листів, фотографій... Лікарям вдалося врятувати життя Леоніда Телятнікова, який був у відпустці, і, викликаний по телефону, продовжував гасіння пожежі. 27 квітня для участі в ліквідації аварії було залучено уже 1185 працівників міліції, 99 пожежників, 850 військовослужбовців внутрішніх військ. 27 квітня урядова комісія прийняла рішення про евакуацію населення Прип'яті. За дві години її було закінчено. А в місті проживало 50 тисяч жителів. 29-го почалася евакуація з тридцяти кілометрової зони. У ті дні різко підвищився радіаційний фон і в Києві. На жаль, про це повідомили не відразу. Реактор тлів до 6 травня, а лише 16 числа почалася евакуація дітей з Києва.

Учитель:

Так, аж на десятий день було вирішено розсекретити аварію на ЧАЕС. Та про масштаби біди ніхто не говорив. Йшлося, як про звичайну аварію, про те, що не треба відчиняти вікон і дверей, не перебувати довго на вулиці. Але в той час з київських аптек вже зник йод (напевне, були відомі й інші засоби захисту, окрім закривати вікна і двері, та про них мало хто знав).

Доки існувала тогочасна комуністична система, доти аварія на Чорнобильській АЕС була покрита пеленою секретності і брехні. Тільки з 1989 року почала з'являтися деяка інформація. За даними Міністерства здоров'я України, у більше як 60 тисяч чоловік встановлено вплив негативних наслідків аварії.

Ніхто ніколи не буде знати, скільки людей загинуло від радіаційного опромінення. Страшними і болючими були звістки про те, що народжуються аномальні діти: дівчинка, народжена в серпні 1989 року, без очей, у лютому 1988 року - без лівої ноги. А скільки їх ще буде? Міністерство охорони здоров'я у квітні 1995 року дало інформацію, що в Україні внаслідок вибуху померло 125 тисяч людей, зросли захворювання на рак, серцеві недуги. Найчастіше хворіють ліквідатори, їх зареєстровано 233507 чоловік. Прип'ять

і Чорнобиль стали мертвими містами. А Україну оголошено зоною екологічного лиха.

Учитель:

Давайте віддамо шану загиблим хвилиною мовчання...

3. Повідомлення учнів другої групи.

Учень 1:

Відбулася зустріч Президента України Леоніда Кучми з делегацією Європейського Союзу та країн «великої сімки». Було заплановано спорудити «Саркофаг-2». Україні була потрібна і фінансова, і технічна допомога. Закриття Чорнобильської АЕС стало міжнародною проблемою. Світ увесь час простягає Україні руку допомоги. Сотні опромінених дітей проліковано на Кубі, в Німеччині, Італії. Австралія взялася поступово пролікувати всіх дітей із хворою щитовидною залозою.

Учень 2:

Сім'ї потерпілих від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС користуються відповідними пільгами: держава сприяє в наданні житла, виплаті допомоги, пенсій, деякими пільгами користуються і діти з сімей ліквідаторів. Проте це дуже мала частка порівняно із завданими втратами.

Учень 3:

Україна на шляху до закриття Чорнобильської АЕС. Йде широке обговорення цього питання і між урядовими колами, і між простим народом.

Учитель:

Про Чорнобильську трагедію написані літературні і публіцистичні твори та статті. Про деякі з них повідомлять наші учні.

4. Повідомлення учнів третьої групи.

Учень 1:

Про Чорнобильську трагедію та її наслідки написано багато книг, статей, створено документальні фільми. Серед них: поема «Чорнобильська Мадонна» Івана Драча, поезія «Зона мовчання» білоруського поета Сяргея Законнікова, «Променевий пейзаж», поезія «Сину, вбережи і захисти» Світлани Йовенко, статті «Чорнобиль як заповідь» (Василь Бабій), «І впала з неба зоря «Полин» (газета «Слово народу»), «Ми долею усі тепер чорнобильці» (Віктор Кочевський) та багато інших.

Учні читають поезію «Зона мовчання»

Як прийде лихо - не всидиш тихо.

Вогонь, радіація люту звірили,

Купили графіт і смола.

Не грішники - хлопці в тім пеклі горіли...

І зона мовчання була.

Свій лік починала незнана ще ера

Борні із новим найжахливішим злом.

І грюкав, і гримав до кожного в двері

Четвертого блоку розлом.

*І в Швеції приладів стрілки стрибали,
Привога весь світ проїняла.
Це жрвалося лихо вселюдське за шкали,
І зона мовчання була.*

*Плювався отруйною парою кратер,
І хмари зловіщі пливли,
А люди до першотравневого свята
Двори й тротуари мели.*

*Жінки по городах копалися в глині,
Так буйно черемха цвіла...
Котились від Києва геть лімузини.
І зона мовчання була.*

*Чутки нечувані повзли між народом,
І пухла від них голова.
Дивились в надії на радіо: «Згодом
Усе розтлумачить Москва».*

*Ішли піонери в парадних колонах,
Бадьорість - з трибун висоти.
Стояли в чеқанні німім ешелони:
«Як гримне, чи встигнем втекти?»
Мені ж і тепер ще бракує озону,
У грудях задушлива мла...
Іще не було відгороджено зони,
А зона мовчання була.*

5. Підсумкове слово вчителя:

Час невпинно йде вперед. Віддаляється чорна дата Чорнобиля, про яку з болем і сльозами згадуємо нині. І хочеться, щоб більше ніколи і ніде у світі не повторилося подібне лихо.

*Пи пам'ятай, дорого, їх сліди,
По них з окіл на літописну Прип'ять
Чорнобильці у гнізда свої прийдуть,
І вернуться лелеки назавжди.*

Як би хотілося повірити в ці слова. А, може, так і буде?

Хвилина мовчання ...

Повідомлення учнів

Учні читають поезію «Зона мовчання»

Заключне слово вчителя

